

Metodické usmernenie
č. 1/2010

k obsahu Výkazu o školskej a akademickej knižnici za rok 2009 Škol (MŠ SR) 10-01

V zmysle § 10 zákona č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení neskorších predpisov je **školská knižnica súčasťou základnej školy alebo strednej školy**. Školská knižnica slúži na informačné a dokumentačné zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti a výchovno-vzdelávacieho procesu.

Modul I. KNIŽNIČNÝ FOND

- Riadok 0101 Uvádza sa počet knižničných jednotiek, ktoré školská knižnica eviduje v prírastkovom zozname k 31. 12. 2009. (Toto číslo získame, ak k číslu, ktoré zodpovedá stavu k 31. 12. 2008, prirátame prírastok za rok 2009 a odrátame úbytok knižničných jednotiek za rok 2009.)
- Riadok 0102 Okrem kníh a zviazaných periodík sa uvádzajú aj dokumenty v Braillovom písme, ktoré sa evidujú ako tlačенé dokumenty.
- Riadok 0103 Uvádza sa počet audiovizuálnych dokumentov na analógových nosičoch (fyzické jednotky), digitálnych nosičoch (fyzické jednotky) a sieťových alebo inštalovaných na samostatných pracovných staniciach (tituly). Fyzickými jednotkami sú cédečka v obaloch, platne a kazety v obaloch alebo videozáznamy v obaloch.
- Riadok 0104 Uvádzajú sa všetky elektronické dokumenty vrátane digitálnych, to znamená dokumenty, ktoré obsahujú digitálnu informáciu a sú dostupné a evidované v školskej knižnici ako samostatné knižničné jednotky.
- Riadok 0105 Uvádza sa počet fyzických jednotiek (počet jednotlivých mikrofišov a mikrofilmových cievok) mikroforiem.
- Riadok 0106 Uvádza sa počet fyzických jednotiek rukopisov.
- Riadok 0107 Uvádza sa počet iných špeciálnych dokumentov (napríklad normy, patentové spisy, firemná literatúra, kartografické dokumenty, tlačенé hudobniny, grafické dokumenty, diorámy, trojrozmerné dokumenty).
- Riadok 0108 Z riadku 0101 sa uvádza len odborná literatúra.
- Riadok 0109 Z riadku 0101 sa uvádza len krásna literatúra.
- Riadok 0110 Uvádza sa počet titulov periodík, ktoré sú evidované v pomocnej evidencii dochádzajúcich periodík v školskej knižnici, a to bez ohľadu na spôsob

získania. Vykazujú sa len tituly periodík na hmotných nosičoch (vrátane cédečiek atď.), nie elektronické.

- Riadok 0111 Uvádza sa počet titulov periodík, ktorých krajina pôvodu nie je Slovenská republika.
- Riadok 0112 Uvádza sa počet exemplárov všetkých dochádzajúcich periodík.
- Riadok 0113 Uvádza sa ročný prírastok všetkých knižničných dokumentov bez ohľadu na spôsob získania.
- Riadok 0114 Uvádza sa ročný prírastok knižničných dokumentov, ktoré školská knižnica zakúpila.
- Riadok 0115 Školské knižnice nevyplňajú.
- Riadok 0116 Uvádza sa ročný prírastok knižničných dokumentov, ktoré školská knižnica získala darom.
- Riadok 0117 Uvádza sa ročný prírastok knižničných dokumentov, ktoré sú evidované v pomocnej evidencii knižničných jednotiek získaných výmenou.
- Riadok 0118 Uvádza sa ročný prírastok knižničných dokumentov, ktoré školská knižnica získala bezodplatným prevodom.
- Riadok 0119 Z riadku 0113 sa uvádzajú len audiovizuálne dokumenty.
- Riadok 0120 Z riadku 0113 sa uvádzajú len elektronické dokumenty.
- Riadok 0121 Počet úbytkov knižničných jednotiek, ktoré boli evidované v zozname úbytkov v roku 2009.
- Riadok 0122 Uvádza sa počet všetkých knižničných jednotiek spracovaných automatizovane (elektronicky, napríklad v knižnično-informačnom systéme Clavius, KIS MaSK, Dawinci, Proflib, Advanced Rapid Library), nie len za rok 2009.

Modul II. POUŽÍVATELIA

- Riadok 0201 Uvádza sa aktívni používatelia – žiaci, učitelia, nepedagogickí zamestnanci, poprípade členovia miestnych komún, ktorí fyzicky navštívili školskú knižnicu a zaregistrovali sa alebo si obnovili svoju registráciu a požičali si aspoň jednu knižničnú jednotku alebo využili technické prostriedky alebo jej knižnično-informačné služby počas roka 2009.
- Riadok 0202 Z riadku 0201 sa uvádzajú len žiaci.
- Riadok 0203 Uvádza sa počet všetkých žiakov, učiteľov a nepedagogických zamestnancov príslušnej základnej školy alebo strednej školy.

Riadok 0204 Z riadku 0203 sa uvádzajú len žiaci.

Modul III. VÝPOŽIČKY A SLUŽBY

Riadok 0301 Celkový súčet absenčných a prezenčných výpožičiek, okrem výpožičiek poskytnutých medziknižničnou výpožičnou službou (MVS). **Každá prolongácia je novou výpožičkou.**

Riadok 0302 Z riadku 0301 sa uvádza len odborná literatúra – výpožičky učiteľov.

Riadok 0303 Z riadku 0301 sa uvádza len krásna literatúra – výpožičky učiteľov.

Riadok 0304 Z riadku 0301 sa uvádza len odborná literatúra – výpožičky žiakov.

Riadok 0305 Z riadku 0301 sa uvádza len krásna literatúra – výpožičky žiakov.

Riadok 0306 Z riadku 0301 sa uvádzajú len prezenčné výpožičky (evidované výpožičky knižničných dokumentov, ktoré boli použité v priestoroch školskej knižnice).

Riadok 0307 Z riadku 0301 sa uvádza len celkový súčet absenčných a prezenčných výpožičiek periodík.

Riadok 0308 Z riadku 0301 sa uvádza len celkový súčet absenčných a prezenčných výpožičiek špeciálnych dokumentov. To znamená všetky dokumenty okrem kníh a periodík – napríklad audiovizuálne dokumenty, elektronické dokumenty (vrátane digitálnych), mikroformy, rukopisy, iné špeciálne dokumenty (normy, patentové spisy, firemná literatúra, kartografické dokumenty, tlačené hudobniny, grafické dokumenty, diorámy, trojrozmerné dokumenty).

Riadok 0309 Z riadku 0308 sa uvádza len celkový súčet absenčných a prezenčných výpožičiek audiovizuálnych dokumentov.

Riadok 0310 Z riadku 0308 sa uvádza len celkový súčet absenčných a prezenčných výpožičiek elektronických dokumentov.

Riadok 0311 Celkový počet výpožičiek poskytnutých školskou knižnicou prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) iným knižniciam v rámci Slovenskej republiky.

Riadok 0312 Celkový počet výpožičiek získaných školskou knižnicou prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) z iných knižníc v rámci Slovenskej republiky.

Riadok 0313 Počet registrovaných poskytnutých bibliografických a faktografických informácií. Pre účely štatistického zisťovania sa za registrované informácie považujú informácie poskytnuté používateľovi, ktoré sú akýmkoľvek spôsobom evidované.

- Riadok 0314 Počet vypracovaných bibliografií školskou knižnicou (napríklad personálna bibliografia, bibliografický leták), nie počet uvedených bibliografických záznamov.
- Riadok 0315 Počet vypracovaných rešerší školskou knižnicou (to znamená súhrn bibliografických záznamov o dokumentoch na konkrétnu tému), nie počet uvedených bibliografických záznamov.
- Riadok 0316 Uvádza sa počet študovní a čítární v školskej knižnici.
- Riadok 0317 Uvádza sa počet všetkých miest, ktoré sú určené na študijné účely alebo čítanie pre používateľov školskej knižnice.
- Riadok 0318 Uvádza sa skutočná plocha (podľa stavebnej dokumentácie), ktorú školská knižnica využíva.
- Riadok 0319 Z riadku 0318 sa uvádza len plocha, ktorá slúži používateľom (napríklad obslužný priestor, študovňa, čítareň, šatňa).
- Riadok 0320 Školská knižnica uvedie počet prevádzkových hodín pre používateľov za týždeň (to znamená počet hodín, v rámci ktorých je školská knižnica prístupná používateľom).

Modul IV. DOPĽŇAJÚCE UKAZOVATELE

- Riadok 0401 Celkový počet vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí určených pre používateľov školskej knižnice (napríklad prednášok, besied, literárnych súťaží a výstav, akcií informačnej výchovy, čitateľských maratónov).
- Riadok 0402 Uvádza sa len počet samostatných akcií venovaných informačnej výchove. Za informačnú výchovu považujeme **každú akciu, ktorá je cielene zameraná na výchovu používateľa na prácu s informáciami.**
- Riadok 0403 Uvádza sa počet odborných kurzov, porád, seminárov, ktoré usporiadala vykazujúca školská knižnica **pre vlastných zamestnancov a pre školských knihovníkov z iných školských knižníc.**
- Riadok 0404 Uvádza sa počet samostatne vydaných titulov vykazujúcou školskou knižnicou v printovej alebo elektronickej forme, dostupnej na webovej stránke školskej knižnice, vrátane titulov, ktoré boli vydané v spolupráci s inou organizáciou, ak je školská knižnica uvedená na prvom mieste.
- Riadok 0405 Ak zriaďovateľ školskej knižnice **oznámil Ministerstvu kultúry SR zriadenie školskej knižnice do 60 dní**, školská knižnica uvedie **kód áno**. Ak zriaďovateľ **neoznámil** Ministerstvu kultúry SR zriadenie školskej knižnice, uvedie **kód nie**. Povinnosť oznámiť Ministerstvu kultúry SR zriadenie školskej knižnice vyplýva zriaďovateľovi školskej knižnice z § 12 ods. 2 písm. b) zákona č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č.

68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení neskorších predpisov. Splnenie tejto povinnosti si môže zriaďovateľ školskej knižnice overiť v **Zozname knižníc SR**, ktorý je uvedený na webovej stránke Ministerstva kultúry SR (http://www.culture.gov.sk/uploads/E_/04/E_04IObCRLE-UBTIV6ldfw/kniznice.xls), alebo v **Adresári školských knižníc**, ktorý sa nachádza na webovej stránke Slovenskej pedagogickej knižnice (<http://www.spgk.sk/?adresar-skolskych-kniznic-v-sr>).

Modul V. INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

- Riadok 0501 Ak školská knižnica prevádzkuje server, napíše číslo 1. Ak školská knižnica neprevádzkuje server, napíše číslo 0.
- Riadok 0502 Uvádza sa celkový počet všetkých osobných počítačov umiestnených v školskej knižnici.
- Riadok 0503 Z riadku 0502 sa uvádza len počet osobných počítačov pripojených na internet.
- Riadok 0504 Z riadku 0502 sa uvádza len počet osobných počítačov prístupných používateľom školskej knižnice.
- Riadok 0505 Z riadku 0502 sa uvádza len počet osobných počítačov prístupných používateľom školskej knižnice s pripojením na internet.
- Riadok 0506 Z riadku 0502 sa uvádza len počet osobných počítačov s pripojením na intranet.
- Riadok 0507 Ak má školská knižnica sprístupnený online katalóg na internete, uvedie kód 1. Ak školská knižnica nemá sprístupnený online katalóg na internete, uvedie kód 0.

Modul VI. ZAMESTNANCI KNIŽNICE

- Riadok 0601 Uvádza sa počet zamestnancov, ktorí pracujú v školskej knižnici.
- Riadok 0602 Z riadku 0601 sa uvedie počet zamestnancov bez odborného vzdelania, ktorí vykonávajú knihovnícke činnosti.
- Riadok 0603 Z riadku 0601 sa uvedie počet zamestnancov so základným knihovníckym vzdelaním (kvalifikačný kurz), ktorí vykonávajú knihovnícke činnosti.
- Riadok 0604 Z riadku 0601 sa uvedie počet zamestnancov s odborným knihovníckym vzdelaním (vysokoškolské knihovnícke vzdelanie, stredoškolské knihovnícke vzdelanie), ktorí vykonávajú knihovnícke činnosti.
- Riadok 0605 Uvedie sa počet zamestnancov školskej knižnice prepočítaný na plné úväzky. Na výpočet pracovného úväzku je potrebné použiť vzorec: **počet hodín deliť číslom 37,5**.

Napríklad: 4 hodiny – 7 hodín týždenne = 0,1
8 hodín – 10 hodín týždenne = 0,2

Modul VII. HOSPODÁRENIE (v €)

- Riadok 0701 Uvádzajú sa všetky finančné náklady (výdavky) na činnosť školskej knižnice v € (napríklad mzdy, nákup knižničného fondu, náklady na vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia, nákup kancelárskych potrieb).
- Riadok 0702 Z riadku 0701 sa uvádzajú len mzdové náklady na zamestnancov školskej knižnice.
- Riadok 0703 Z riadku 0702 sa uvádzajú len finančné náklady na nákup knižničného fondu.

Modul VIII. SIEŤ KNIŽNÍC

- Riadok 0801 Vykazujúca spravodajská jednotka (základná škola alebo stredná škola) uvedie počet školských knižníc zriadených na základnej škole alebo strednej škole. Zriaďovateľ každej školskej knižnice je okrem iného **povinný vydať štatút školskej knižnice** (v jej názve musí byť slovo knižnica); **oznámiť Ministerstvu kultúry SR zriadenie školskej knižnice** do 60 dní. Každá školská knižnica musí okrem iného **vykonávať odbornú evidenciu, revíziu a vyradovanie** knižničného dokumentu z knižničného fondu; **vypracovať a sprístupniť knižničný a výpožičný poriadok** a v súlade s ním poskytovať knižnično-informačné služby.
- Riadok 0802 Z riadku 0801 uvedie vykazujúca spravodajská jednotka (základná škola alebo stredná škola) počet žiackych knižníc zriadených na základnej škole alebo strednej škole.
- Riadok 0803 Z riadku 0801 uvedie vykazujúca spravodajská jednotka (základná škola alebo stredná škola) počet učiteľských knižníc zriadených na základnej škole alebo strednej škole.
- Riadok 0804 Z riadku 0801 uvedie vykazujúca spravodajská jednotka (základná škola alebo stredná škola) počet zlúčených (žiackych a učiteľských) knižníc zriadených na základnej škole alebo strednej škole.
- Riadok 0805 Ak je školská knižnica integrovaná s verejnou knižnicou a ďalej je evidovaná v Zozname knižníc SR ako **školská knižnica**, z riadku 0801 uvedie spravodajská jednotka (základná škola alebo stredná škola) číslo 1. V opačnom prípade sa jedná o **verejnú knižnicu**, ktorá je povinná poskytnúť štatistické údaje Ministerstvu kultúry SR. Spravodajská jednotka (základná škola alebo stredná škola) **nevyplní Výkaz o školskej a akademickej knižnici za rok 2009**.
- Riadok 0806 Ak je umiestnená pobočka verejnej knižnice v priestoroch základnej školy alebo strednej školy, v zmysle zákona č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej

pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení neskorších predpisov sa nepovažuje za školskú knižnicu. Spravodajská jednotka (základná škola alebo stredná škola) **nevyplní Výkaz o školskej a akademickej knižnici za rok 2009.**

Riadok 0807 Školské knižnice nevyplňajú.

Riadok 0808 Školské knižnice nevyplňajú.

Riadok 0809 Školské knižnice nevyplňajú.

Riadok 0810 Školské knižnice nevyplňajú.

V prípade akýchkoľvek pochybností o obsahu jednotlivých uvedených údajov postupujete podľa STN 01 0150 (ISO 2789) Informácie a dokumentácia : Medzinárodná knižničná štatistika.

Spracovala: Mgr. Rozália Cenigová, ústredná metodička pre školské knižnice

P o z n á m k a. – Ďakujem PhDr. Ivete Kilárovej, CSc., OKS SR SNK Martin a Mgr. Monike Lopusanovej, sekcia kultúrneho dedičstva Ministerstva kultúry SR, ktoré mi dovolili použiť informácie z Metodických vysvetliviek k obsahu výkazu na rok 2008 – KULT (MK SR) 10-01.